

PNDR 2014- 2020

CAPITOLUL 8. DESCRIEREA FIECĂREI MĂSURI SELECTATE

2. Servicii de consiliere

26.02.2014

Descrierea măsurilor

8.2.0. Codul și Titlul măsurii

2. Servicii de consiliere

8.2.1. Baza legală

Regulamentul (UE) Nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului;

Regulamentul (UE) Nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului;

Regulamentul (UE) Nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014;

Regulamentul (CE) ...de aplicare a Regulamentului (UE) Nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR);

Acordul de parteneriat al României pentru perioada de programare 2014-2020.

8.2.2. Descrierea generală a măsurii, inclusiv logica intervenție și contribuția la DI și obiectivele transversale

Dezvoltarea capitalului uman influențează puternic competitivitatea. Aceasta este o temă transversală pentru abordarea nevoilor legate de competitivitate, determinată pe de o parte de ponderea ridicată a populației ocupate în agricultură, dar cu un nivel redus de instruire, iar pe de altă parte de necesitatea calificării fermierilor. Nevoile prioritare pentru dezvoltarea capitalului uman au fost exprimate în analiza SWOT în trei direcții prioritare: servicii de consultanță, formare profesională și o mai bună integrare a rezultatelor cercetării.

Ponderea populației ocupate în agricultură a fost și rămâne ridicată, nivelul de instruire rămâne scăzut, rata înscrierii în învățământul tehnologic agricol și fiind și ea redusă la toate nivelurile de învățământ. Astfel, este evidentă necesitatea adaptării potențialului uman care activează în agricultură și industria agroalimentară prin oferirea unor servicii de consultanță individuală.

Serviciile de consiliere agricolă trebuie să ajute fermierii să evalueze performanța exploatației lor agricole și să identifice îmbunătățirile necesare în ceea ce privește cerințele de reglementare în materie de gestionare a exploatațiilor, prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului, și măsurile la nivel de exploatație agricolă prevăzute în programul de dezvoltare rurală care vizează modernizarea exploatațiilor, consolidarea competitivității, integrarea sectorială, inovarea, orientarea către piață, precum și promovarea antreprenoriatului.

Serviciile de consiliere agricolă trebuie să sprijine micii fermieri și tinerii fermieri în elaborarea și managementul implementării precum și în elaborarea planului de afaceri pentru dezvoltarea și orientarea spre piață a exploatațiilor agricole.

În prezent, serviciile publice de consultanță sunt într-o fază de restructurare acestea necesită consolidarea și operaționalizarea serviciilor pentru a putea oferi valoare adăugată sectorului agricol și agroalimentar. Sistemul public de consultanță agricolă este organizat pe două niveluri: nivel județean și nivel local.

Raportul între numărul de consultanți și cel al beneficiarilor consultanței agricole este în momentul actual de de 1/1500 (considerându-se doar fermele înscrise la APIA, ceea ce înseamnă că 850 de consultanți asigură consultanța agricolă. la aproximativ 1.300.000 de ferme înregistrate.

În ce privește sistemul de consultanță privat din România, se regăsesc o serie de societăți de acest tip, cu profiluri profesionale sau specializări diverse, orientate în special pentru elaborarea proiectelor de investiții. Clienții acestora sunt, în general, exploatații agricole mai mari, care au nevoie de sprijin în pregătirea proiectelor de investiții sau pentru rezolvarea anumitor probleme de management al fermelor. Se poate presupune că activitatea consultanților privați satisface în prezent exigențele clienților, aceștia având capacitatea de a reacționa în mod eficient și flexibil la cerințele acestei piețe, aflată în plină extindere.

Contribuția măsurii la domeniile de intervenție

Având în vedere caracterul transversal al activității de consultanță, aceasta va contribui la domeniile de intervenție identificate și detaliate în PNDR 2014 – 2020 după cum urmează:

Submăsura 2.1. Servicii de consiliere pentru fermieri, tinerii fermieri, micro-întreprinderile și întreprinderile mici din zonele rurale

DI 1A-Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale;

DI 2A Îmbunătățirea performanței economice a tuturor fermelor și facilitarea restructurării și modernizării fermelor, în special în vederea creșterii participării și orientării către piață, cât și a diversificării agricole;

DI 2B Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor;

DI 3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțului agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, creșterea valorii adăugate a produselor agricole, promovarea pe piețele locale, a circuitelor scurte de aprovizionare, grupurilor de producători și a organizațiilor interprofesionale

DI 4A Refacerea, conservarea și consolidarea biodiversității, inclusiv în zonele Natura 2000, zonele care se confruntă cu constrângeri naturale sau alte constrângeri specifice și în cadrul activităților agricole de mare valoare naturală, precum și a stării peisajelor Europene

DI 4B Ameliorarea gestionării apelor, inclusiv gestionarea îngrășămintelor și a pesticidelor;

DI 5A - Eficientizarea utilizării apei în agricultură

DI 5B. - Eficientizarea utilizării energiei în sectorul agroalimentar

DI 5C. - Facilitarea furnizării și a utilizării surselor regenerabile de energie, a subproduselor, a deșeurilor, a rezidurilor și a altor materii prime nealimentare, în scopul bioeconomiei

Contribuția la temele orizontale

Activitățile de consiliere vizează ameliorarea performanței economice a exploatațiilor și întreprinderilor. Consolidarea legăturilor dintre activitatea practică din agricultură și activitatea de cercetare are în vedere dezvoltarea și sprijinirea serviciilor de consultanță care să vină în întâmpinarea nevoilor reale ale fermierilor, inclusiv a grupurilor de producători și are un rol extrem de important în cadrul Programului Național de Dezvoltare Rurală pentru perioada 2014-2020 deoarece aceasta sprijină **Inovarea** și facilitează dezvoltarea, folosirea și transferul de idei, produse sau tehnologii noi pentru a îmbunătăți un anumit sistem, produs, serviciu.

8.2.3. Domeniul de aplicare, nivelul de sprijin, precum și alte informații (defalcate pe sub-măsuri și tip de operațiuni)

Lista sub-măsurilor

2.1. Servicii de consiliere pentru fermieri, tinerii fermieri, microîntreprinderile și întreprinderile mici
--

Descrierea acțiunii:

Măsura are ca scop consilierea fermierilor pentru reorientarea calitativă a producției, pentru aplicarea practicilor de producție competitive, pentru respectarea standardelor comunitare dar și pentru dobândirea consilierii necesare pentru a administra o exploatare viabilă din punct de vedere economic.

În mod specific serviciile de consiliere vor permite micilor fermieri și tinerilor fermieri să-și elaboreze planul de afaceri și să-și gestioneze implementarea acestuia în vederea dezvoltării exploatarei agricole pentru a se orienta spre piață și pentru a-și îmbunătăți managementul în contextul respectării standardelor comunitare.

De asemenea, serviciile de consiliere vor viza elaborarea planurilor de afaceri pentru înființarea micro întreprinderilor și întreprinderilor mici din mediul rural în activități non-agricole și pentru constituirea grupurilor de producători.

Tipul sprijinului:

În cadrul sub-măsurii, sprijinul va fi acordat pentru serviciile de consiliere, pentru:

- (a) modernizarea exploatașilor, consolidarea competitivității, integrarea sectorială, inovarea și orientarea spre piață, precum și promovarea antreprenoriatului;
- (b) îndeplinirea standardelor naționale și comunitare;
- (c) întocmirea și managementul implementării planului de afaceri pentru:
 - ferme mici;
 - instalarea tinerilor fermieri;
 - înființarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici non-agricole;
 - înființarea și recunoașterea grupurilor de producători;

Trimiteri către alte legi:

Demarcarea dintre finanțarea acordată prin FEADR și FSE este asigurată, deoarece serviciile de consiliere pentru fermieri, tinerii fermieri, și microîntreprinderi și întreprinderi mici se finanțează doar din FEADR.

Beneficiarii:

Beneficiarii sprijinului prevăzut de măsură sunt:

- Furnizorii de servicii de consiliere, entități publice și/sau private înființate conform legislației în vigoare care au competențe în domeniul acoperit de submăsură;

Cheltuieli eligibile:

Cheltuielile eligibile în cadrul acestei submăsuri sunt:

- Cheltuieli cu onorariile pentru persoanele implicate în implementarea acțiunilor de consultanță (inclusiv cazare, masă și transport);
- Cheltuieli privind spațiile de furnizare a consultanței, în cazul consultanței acordate grupurilor sau organizațiilor de producători;
- Alte cheltuieli justificate.

Toate aceste cheltuieli trebuie să fie justificate și să corespundă principiilor unei bune gestionări financiare, în special din punct de vedere al raportului preț-calitate și al rentabilității.

Condiții de eligibilitate:

Condițiile de eligibilitate minime pentru furnizorii de servicii de consiliere:

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
- Solicitantul este persoana juridică constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului;
- Solicitantul dispune de personal calificat (propriu sau cooptat) în domeniile acoperite de măsură;
- Solicitantul are acces la facilități administrative corespunzătoare activității specifice de consiliere;
- Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice de consiliere;
- Solicitantul nu este în dificultate financiară;

Participanții la serviciile de consiliere sunt persoane care activează în sectorul agricol, agroalimentar sau întreprinderi nou înființate în sectorul non-agricol precum și grupuri de producători.

Tematica se încadrează în domeniile specifice (agricol, agroalimentar, non-agricol, inclusiv management și marketing pentru acestea).

Principii privind stabilirea criteriilor de selecție:

Criteriile de selecție vor fi definite, în scopul de a selecta beneficiarii (furnizori de servicii de consiliere), care ar putea pune în aplicare mai bine măsura.

- Principiul implementării proiectelor la nivel național, regional și/sau județ
- Principiul tematicii și al grupului țintă.

Procesul de selecție a beneficiarilor se realizează de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale și se supune prevederilor legislației naționale în vigoare privind achizițiile publice.

Principiile de selecție vor fi detaliate în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și directionarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

Sume și rate de sprijin aplicabile:

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile. Conform art. 59 din Regulamentul (UE) Nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului contribuția maximă FEADR este de 85%.

Sprrijinul acordat în cadrul măsurii nu poate depăși suma maximă eligibilă de 1500 euro/serviciu de consiliere.

8.2.4. Verificare și control al măsurilor

Posibilitatea de verificare și control a măsurii se bazează pe rezultatele evaluării ex ante realizate de către AM și APDRP, evaluare care ia în considerare rezultatele controalelor efectuate inclusiv în perioada de programare anterioară, așa cum prevede articolul 62 din Regulamentul UE 1305/2013.

8.2.4.1. Risc(uri) la implementarea măsurilor

Având în vedere faptul că măsura se adresează beneficiarilor publici și/sau privați, în perioada de programare 2014-2020, a căror selectare se face în baza reglementărilor achizițiilor publice, se estimează că pot exista o serie de riscuri specifice dintre care enumerăm

R4: Procesul de achiziție publică;

- Asigurarea unei monitorizări sistematice și eficiente a executării contractelor în vederea unei mai bune corelări cu cererile de plată.

8.2.4.2. Acțiuni de reducere a riscului

Dintre măsurile luate și cele avute în vedere pentru îmbunătățirea implementării măsurii și reducerii riscurilor, menționăm:

- Îmbunătățirea cerințelor din documentațiile de atribuire pentru achizițiile publice, prin contribuția unor grupuri de lucru mai ample;
- Îmbunătățirea pregătirii profesionale în domeniul achizițiilor publice, a personalului care elaborează și monitorizează activitatea de consultanță;
- Consolidarea transparenței în procedurile de achiziție publică pre- și post- acordare a contractelor de achiziție publică;
- Monitorizare și evaluare prin folosirea unor instrumente specifice, cum ar fi: rapoarte periodice de activitate; verificare pe teren/observare directă a activității furnizorului de servicii de consiliere; completarea unor chestionare de către fermierii consiliați privind calitatea serviciului furnizat; analiza documentelor întocmite/elaborate (rapoarte, recomandări etc. în funcție de tematica consilierii) în cadrul proiectului/activității desfășurate etc.

8.2.4.3. Evaluarea generală a măsurii

Măsura creează premisele îndeplinirii priorităților menționate în strategie contribuind la îndeplinirea tuturor domeniilor de intervenție vizate prin îmbunătățirea competitivității în sectorul agro-alimentar. Măsura asigură o dezvoltare echilibrată și durabilă în elaborarea PNDR, și urmărește asigurarea demarcării și complementarității între FEADR și alte fonduri.

De asemenea, măsura vizează tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.